

Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání Programové období 2014 – 2020

VERZE:	3
VYDAL:	Řídicí orgán OP VVV
DATUM PLATNOSTI:	Dnem zveřejnění na webových stránkách MŠMT – OP VVV
DATUM ÚČINNOSTI:	1. 7. 2020

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Přehled změn

Kapitola	Bližší určení změny oproti verzi 2 účinné od 1. 6. 2017	Odůvodnění revize
Úvod, kap. 1 a nová kap. 7	Doplnění bodu 207 Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01).	Ačkoliv byl doposud v Metodice uveden ve vztahu k vedlejšímu hospodářskému využití podpořené infrastruktury pouze bod 20 Rámce, platí stejné podmínky rovněž pro podpořenou vzdělávací infrastrukturu (dle odst. 207 Sdělení Komise o pojmu státní podpora), a to s ohledem na identické kvalitativní a kvantitativní požadavky definované oběma předpisy.
2.1 - Daný subjekt (varianta A)	Do věty „ <i>Relevantní vstupy jsou do kapacity zahrnovány v souladu se sdělením Evropské komise po celou dobu životnosti podpořené infrastruktury.</i> “ doplněno „ <i>příp. po dobu vymezenou Řídicím orgánem OP VVV</i> “.	Doplnění chybějícího dovětku (je již uvedeno v kap. 2.2 i 2.3).
3 – Výpočet kapacity HČ	Aktualizace pozn. pod čarou č. 21: „ <i>Např. z důvodu aplikace nového monitorovacího systému, sjednocení metod výpočtu u jednotlivých projektů příjemce apod.</i> “	Doplnění příkladů důvodů změny původně zvolené metody výpočtu.
3.3 – časová metoda	Doplnění pozn. pod čarou č. 29: „ <i>V případě přístrojů, u nichž je kapacita dána maximálním počtem produktů/služeb, může být celková využitelná kapacita přístroje stanovena jako očištěný počet pracovních dnů vynásobený maximálním denním počtem produktů/služeb.</i> “	Doplnění varianty, kdy je kapacita přístroje dána maximálním počtem produktů/služeb.
3.3 – časová metoda	Přeformulován odstavec týkající se výpočtu celkové kapacity.	Zjednodušeno. Vážené podíly odstraněny, dále se bude pracovat jen s podílem nákladů na HČ na celkových nákladech.
3.4 – jiná metoda	Věta „ <i>Bez projednání s ŘO OP VVV nelze jinou metodu použít a příjemce/partner je povinen použít některou z metod uvedených v kapitole 3.1 až 3.3.</i> “ nahrazena textem „ <i>ŘO OP VVV si vyhrazuje právo neakceptovat jinou metodu, která před jejím prvním použitím nebyla</i>	Úprava formulace týkající se podmínky schválení jiné metody Řídicím orgánem OP VVV.
Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV		
Číslo vydání: 3	Datum účinnosti: 1. 7. 2020	Stránka 2 z 15

Kapitola	Bližší určení změny oproti verzi 2 účinné od 1. 6. 2017	Odůvodnění revize
	<i>projednána s ŘO OP VVV. Příjemce/partner je v takovém případě povinen použít některou z metod uvedených v kapitole 3.1 až 3.3.“</i>	
Nová kap. 6 - Výjimky z předkládání výpočtu	Doplnění nové kapitoly s podmínkami pro vynětí z povinnosti předkládat Přehled hospodářského využití podpořených kapacit.	Doplnění výjimky z povinnosti předkládání Přehledu hospodářského využití podpořených kapacit, jako je tomu již v OP VaVpl.

Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV

Cílem Metodiky vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV (dále též „Metodika“) je stanovení základních pravidel vykazování kapacity pro účely prokázání čistě vedlejšího charakteru hospodářských činností výzkumných organizací / výzkumných infrastruktur podpořených z prostředků OP VVV ve smyslu bodu 20 Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01, dále též „Rámeček“) a ve smyslu bodu 207 Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01, dále též „Sdělení o pojmu státní podpora“).

Metodika s ohledem na široké spektrum příjemců, rozdílné typy projektů i specifické charakteristiky jednotlivých projektů a odvětví umožňuje příjemcům/partnerům OP VVV výběr z několika možností, a to jak pro vymezení daného subjektu (relevant entity), resp. dané infrastruktury, tak pro volbu metody výpočtu celkové kapacity.

Za řádné vymezení daného subjektu (relevant entity), resp. dané infrastruktury, a vhodnou aplikaci metody výpočtu celkové kapacity odpovídá příjemce.

1. Vymezení veřejné podpory v rámci financování projektů OP VVV

Veřejné financování nehmotných činností výzkumné organizace, výzkumné infrastruktury nebo veřejného vzdělávání¹ nepředstavuje veřejnou podporu dle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

V případě, že výzkumné organizace, výzkumné infrastruktury nebo poskytovatelé veřejného vzdělávání provádí činnosti hospodářské i nehmotné povahy, nebude se v souladu s bodem 18 Rámce na veřejné financování nehmotných činností vztahovat čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU v případě, lze-li v zájmu účinného zabránění křížovému subvencování hospodářských činností jasně oddělit hospodářské a nehmotné činnosti, jakož i příslušné náklady, financování a příjmy.

Dle bodu 20 Rámce může veřejné financování výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury zcela spadat mimo působnost pravidel veřejné podpory za předpokladu, že její hospodářské využití je čistě vedlejší.² Dle bodu 207 Sdělení o pojmu státní podpora spadá

¹ Viz Sdělení o pojmu státní podpora, bod 28: *Na veřejné vzdělávání organizované v rámci státního vzdělávacího systému a financované a kontrolované státem lze pohlížet jako na nehmotnou činnost.*

² Bod 20 Rámce: *Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána pro hospodářské i nehmotné činnosti, vztahují se na veřejné financování pravidla státní podpory pouze tehdy, pokud toto financování pokrývá náklady spojené s hospodářskými činnostmi. Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána téměř výhradně pro nehmotnou činnost, může její financování zcela spadat mimo působnost pravidel státní podpory za předpokladu, že její hospodářské využití je čistě vedlejší, tj. jedná se o činnost, která přímo souvisí s provozem výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury a je pro její provoz nezbytná či je neoddělitelně spojena s jejím hlavním nehmotným využitím a je omezena co do rozsahu. Pro účely tohoto rámce bude podle Komise tato podmínka splněna v případě, že pro hospodářské činnosti budou využívány naprosto stejné vstupy (např. materiál, zařízení, pracovní síla a fixní kapitál) jako u nehmotných činností a kapacita přidělená každý rok na tyto hospodářské činnosti nepřesáhne 20 % celkové roční kapacity daného subjektu.*

financování infrastruktury, která slouží téměř výhradně ne hospodářské činnosti, mimo oblast působnosti pravidel veřejné podpory v celé jeho úplnosti, pakliže je hospodářské využití infrastruktury pouze vedlejší.³

V souladu s evropskými předpisy se pro účely této Metodiky rozlišují činnosti ne hospodářské a hospodářské. Řídicí orgán OP VVV (dále jen „ŘO OP VVV“) upozorňuje, že se nejedná o dělení činností ve smyslu příslušných právních předpisů České republiky⁴ a je vždy nutné zkoumat hospodářský/ne hospodářský charakter činností dle pravidel upravujících poskytování veřejné podpory.⁵

Čistě vedlejší hospodářské využití je posuzováno na základě tzv. kvalitativních a kvantitativních kritérií, která musí být vždy splněna současně.

Dle bodu 20 Rámce a bodu 207 Sdělení o pojmu státní podpora lze rozlišit následující kritéria:

1. Kvalitativní kritéria

- hospodářské využití je čistě vedlejší, tj. jedná se o činnost, která:
 - o přímo souvisí s provozem výzkumné organizace nebo (výzkumné) infrastruktury a je pro její provoz nezbytná, či
 - o je neoddělitelně spojena s jejím hlavním ne hospodářským využitím.

2. Kvantitativní kritéria

- pro hospodářské činnosti jsou využívány naprosto stejné vstupy (např. materiál, zařízení, pracovní síla a fixní kapitál) jako u ne hospodářských činností a kapacita přidělená každý rok na hospodářské činnosti nesmí přesáhnout 20 % celkové roční kapacity daného subjektu (relevant entity), resp. dané infrastruktury.

³ Bod 207 Sdělení o pojmu státní podpora: *Pokud infrastruktura v případě smíšeného využití slouží téměř výhradně činnosti ne hospodářské, má Komise za to, že financování této infrastruktury může stát mimo oblast působnosti pravidel státní podpory v celé jeho úplnosti, pakliže je hospodářské využití infrastruktury pouze vedlejší, tj. pokud se jedná o činnost, která je přímo spojena s provozem infrastruktury a je pro něj nezbytná, nebo o činnost, která je neoddělitelně spojena s hlavním ne hospodářským využitím infrastruktury. Je to třeba zohlednit v případě, že hospodářské činnosti spotřebovávají stejné vstupy jako primární činnosti ne hospodářské povahy, například materiál, zařízení, pracovní sílu nebo fixní kapitál. Rozsah vedlejších hospodářských činností z hlediska kapacity infrastruktury musí zůstat omezený. V této souvislosti lze hospodářské využívání infrastruktury považovat za vedlejší, pokud kapacita přidělená každoročně na tuto činnost nepřesáhne 20 % celkové roční kapacity dané infrastruktury.*

⁴ Viz např. zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) (hlavní a doplňkové činnosti), zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích (hlavní, další nebo jiné činnosti) apod.

Za hospodářskou činnost lze případně považovat rovněž hlavní činnost účetní jednotky ve smyslu § 5a vyhlášky č. 504/2002 Sb. a/nebo § 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb., pokud tato činnost naplňuje vymezení hospodářské činnosti ve smyslu pravidel veřejné podpory.

⁵ Jako příklady hospodářských činností lze dle rozhodovací praxe a předpisů Evropské komise uvést zejména následující činnosti:

- pronájem výzkumných infrastruktur (vybavení či laboratoří),
- pronájem jiných prostor (učebny, konferenční sály),
- dodavatelské služby obchodním společnostem (např. rutinní měření, analýzy),
- smluvní výzkum,
- poskytování poradenských služeb (např. odborné posudky či technické a vědecké konzultace),
- klinické zkoušky,
- jiné činnosti a služby (např. poskytování zdravotní péče nesouvisející s výzkumnými projekty).

2. Vymezení daného subjektu (relevant entity) v OP VVV

Daný subjekt (relevant entity) lze v souladu se zněním bodu 20 Rámce vymezit ve vztahu k výzkumné organizaci nebo ve vztahu k výzkumné infrastruktuře.⁶ Evropská komise jej vymezuje jako individuální jednotku (např. oddělení nebo laboratoř), která by mohla samostatně vykonávat činnosti výzkumu a/nebo šíření znalostí s ohledem na organizační strukturu, kapitál, materiál a pracovní sílu, kterými může účinně disponovat.⁷

Dle Evropské komise může v rámci jedné právnické osoby existovat několik daných subjektů (relevant entity), a to bez ohledu na to, zda daný subjekt (relevant entity) je nebo není samostatnou právnickou osobou.⁸ Současně přitom platí obecná zásada, že nezáleží na právní formě příjemce ani způsobu jeho financování.⁹

V souladu s výše uvedeným lze **daný subjekt (relevant entity)** pro účely prokázání splnění podmínek bodu 20 Rámce v OP VVV vymezit **s ohledem na projekt¹⁰ podpořený z OP VVV nebo s ohledem na vnitřní organizační uspořádání příjemce dotace** (tj. jako výzkumnou organizaci nebo její část, varianta C), a to následovně:

- A. daný subjekt (relevant entity) jako Projekt podpořený z OP VVV,
- B. daný subjekt (relevant entity) jako část Projektu podpořená z OP VVV,
- C. daný subjekt (relevant entity) jako příjemce nebo organizační část příjemce dotace.

Příjemce/partner je povinen v případě požadavku ŘO OP VVV, Evropské komise či auditních orgánů prokázat, že způsob vymezení daného subjektu (relevant entity) je vhodný pro prokázání kvantitativních i kvalitativních kritérií bodu 20 Rámce.

2.1. Daný subjekt (relevant entity) jako projekt podpořený z OP VVV (varianta A)

Daný subjekt (relevant entity) je možno vymezit jako Projekt podpořený z OP VVV, tj. v rozsahu vymezeném v rámci Rozhodnutí o poskytnutí dotace a jeho příloh.

Kapacita tedy může být u této varianty posuzována ve vztahu ke všem konkrétním relevantním¹¹ vstupům (např. přístrojům, plochám, pracovníkům a dalším), které jsou/byly součástí Projektu, a které podléhají povinnostem uloženým v rámci Rozhodnutí (např. povinnosti vedení účetnictví).

⁶ Viz úvod bodu 20 Rámce: *Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána pro hospodářské i nehmotné činnosti, vztahují se ...*

⁷ Viz odpověď Evropské komise k otázkám ve věci veřejné podpory z března 2015 (publikováno na <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/breznova-cast-odpovedi-evropske-komise-k-otazkam-ve-veci>).

⁸ Viz odpověď Evropské komise k dokumentu Základní sada otázek České republiky pro oblast VaVal ze dne 23. 9. 2014, zejména bod 1 písm. g) a odpověď Evropské komise z března 2015.

⁹ Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech Pavlov a další, C-180/98 až C-184/98, bod 74.

¹⁰ Projekt podpořený z OP VVV v rozsahu vymezeném v rámci části I Rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále též "Projekt").

¹¹ Za relevantní vstupy jsou považovány vstupy, které jsou/byly součástí Projektu, a které existují v roce za nějž je vykazována kapacita hospodářských činností dle této Metodiky.

V případě přístrojů a ploch se jedná o vstupy, které byly součástí Projektu a nebyly doposud zcela odepsány či vyřazeny z majetku.

V případě pracovníků se jedná o pracovní místa, která byla součástí Projektu, resp. o pracovní místa, která příjemce vykazuje pro účely plnění závazku udržet počet pracovních míst, ke kterému se zavázal v Rozhodnutí o poskytnutí dotace v době udržitelnosti.

Relevantní vstupy jsou do kapacity zahrnovány v souladu se sdělením Evropské komise po celou dobu životnosti podpořené infrastruktury,¹² příp. po dobu vymezenou ŘO OP VVV.

Při vymezení daného subjektu (relevant entity) jako Projektu není rozhodující, zda vstupy vlastní, užívá či drží příjemce nebo jeho partneři, ale sčítají se veškeré relevantní vstupy zahrnuté v rámci Projektu bez ohledu na jejich fyzické umístění a vlastnictví.¹³ Alternativně je možné ověřit splnění podmínek bodu 20 Rámce u příjemce a partnerů samostatně (ve vztahu ke vstupům, které jsou/byly součástí Projektu).

2.2. Daný subjekt (relevant entity) jako část projektu podpořená z OP VVV (varianta B)

Vzhledem ke skutečnosti, že Projekt zahrnuje způsobilé i nezpůsobilé výdaje, je možno daný subjekt (relevant entity) alternativně vymežit jako část Projektu, na níž jsou/byly, poskytnuty veřejné prostředky z OP VVV.¹⁴

Kapacita tedy může být u této varianty posuzována ve vztahu ke všem konkrétním relevantním vstupům (např. přístrojům, plochám, pracovníkům a dalším), které jsou/byly způsobilými výdaji Projektu¹⁵ a na něž je v příslušném roce poskytována podpora z OP VVV.¹⁶ Plochy a přístroje jsou do kapacity zahrnovány po celou dobu udržitelnosti, příp. po dobu vymezenou ŘO OP VVV.¹⁷

Při vymezení daného subjektu (relevant entity) jako části Projektu podpořené z OP VVV není rozhodující, zda vstupy vlastní, užívá či drží příjemce nebo jeho partneři, ale sčítají se veškeré podpořené vstupy bez ohledu na jejich fyzické umístění a vlastnictví. Alternativně je možno ověřit splnění podmínek bodu 20 Rámce u příjemce a partnerů samostatně (ve vztahu ke vstupům podpořeným z OP VVV).

¹² Životnost odpovídá odpisové době příslušné infrastruktury.

¹³ V tomto smyslu viz definice výzkumné infrastruktury v čl. 1.3 ff) Rámce, dle níž tyto infrastruktury mohou být rozmístěny v rámci sítě.

¹⁴ Do výpočtu kapacity při tomto vymezení daného subjektu (relevant entity) nejsou zahrnovány vstupy, které nejsou či nebyly podpořeny z OP VVV, a to vzhledem ke skutečnosti, že o veřejnou podporu se jedná pouze v případě, kdy veřejné financování (z OP VVV) pokrývá náklady na hospodářské činnosti. V případě nezpůsobilých nákladů tak nemůže dojít k naplnění pojmových znaků veřejné podpory z prostředků OP VVV. Viz Rámec, bod 20: *Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána pro hospodářské i nehopodářské činnosti, vztahují se na veřejné financování pravidla státní podpory pouze tehdy, pokud toto financování pokrývá náklady spojené s hospodářskými činnostmi.*

¹⁵ Viz povinnost příjemce uvedená v příslušném článku Rozhodnutí, dle něhož je povinen vést takovou evidenci majetku, aby byl schopen jednoznačně určit majetek pořízený z prostředků dotace z OP VVV a jasně určit konkrétní pracovníky a výši jejich úvazků hrazenou z prostředků dotace..

¹⁶ V případě, že je způsobilá pouze část nákladů, např. v případě ploch, započítává se do kapacity pouze část, která byla způsobilá pro podporu.

¹⁷ Zatímco podpora na materiál nebo mzdové náklady je zpravidla plně spotřebována v příslušném roce, u přístrojů a ploch dochází k postupnému spotřebovávání podpory z prostředků OP VVV v podobě ročních odpisů. U dlouhodobého majetku, jako jsou přístroje a plochy, je opotřebenění definováno účetním odpisovým plánem a odpisovou dobou dle účetních odpisů. Z tohoto důvodu je nutné sledovat využitelnost dlouhodobého majetku z hlediska podílu hospodářské činnosti po celou odpisovou dobu, příp. po dobu stanovenou ŘO OP VVV. Příjemci, kteří v souladu s účetními předpisy neuplatňují odpisy na majetek pořízený z dotace, stanoví hypotetickou odpisovou dobu, kterou by příjemce uplatnil v případě, že by na pořízený majetek nebyla poskytnuta dotace z veřejných prostředků.

2.3. Daný subjekt jako příjemce nebo organizační část příjemce dotace (varianta C)

Daný subjekt (relevant entity) je možno při splnění níže uvedených podmínek vymezit rovněž v souladu s vnitřní organizací příjemce dotace či partnera, zejména v souladu s jeho organizační strukturou či vnitřním členěním.

Toto vymezení je možné v případě, kdy se jedná o organizační jednotku (část), která je stanovená v souladu s příslušnými právními předpisy,¹⁸ je jednoznačně vymezená ve vnitřních předpisech příjemce/partnera a současně se jedná o jednotku, která může účinně samostatně vykonávat činnosti výzkumu a/nebo šíření znalostí s ohledem na organizační strukturu, kapitál, materiál a pracovní sílu, kterými může účinně disponovat.¹⁹

V případě, že jsou vstupy podpořené v rámci projektu ve vlastnictví, užívání či držení více organizačních částí příjemce/partnera, měl by daný subjekt (relevant entity) (1) zahrnovat všechny tyto organizační části a partnery nebo (2) je možno ověřit splnění podmínek bodu 20 Rámce u všech organizačních částí samostatně.

Do kapacity jsou zahrnovány veškeré relevantní vstupy ve zvolené organizační části/částech příjemce/partnera po celou dobu udržitelnosti, příp. po dobu vymezenou ŘO OP VVV.

2.4. Vymezení daného subjektu (relevant entity) u partnerů projektu

Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce a partner jsou odlišné právní subjekty, které mohou mít různou právní formu, různou organizační strukturu i rozdílné způsoby evidence hospodářské činnosti, je umožněno, aby si partner samostatně vymezil daný subjekt (relevant entity) v souladu s kapitolami 2.1 až 2.3. Tímto není dotčena možnost příjemce vykazovat kapacitu daného subjektu (relevant entity) za celý projekt, tj. včetně partnerů.

3. Výpočet kapacity hospodářských činností – základní metody

Ze strany Evropské komise není stanoven konkrétní způsob výpočtu podílu hospodářských činností.

S ohledem na znění Rámce se kapacita určuje za daný kalendářní rok, tj. od 1. 1. do 31. 12. daného roku. V případě příjemců, pro něž je účetní období hospodářským rokem, lze určit kapacitu za účetní období příjemce stanovené v souladu s § 3 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Pro účely výpočtu podílu hospodářských činností v OP VVV **příjemce/partner využije některý z následujících způsobů výpočtu celkové roční kapacity daného subjektu (relevant entity):**

- kapacita dle podílu nákladů na hospodářské činnosti (**nákladová metoda**),
- kapacita dle podílu výnosů z hospodářských činností (**výnosová metoda**),
- kapacita dle času využití zdrojů pro hospodářské činnosti (**časová metoda**),

¹⁸ Např. zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích apod.

¹⁹ ŘO OP VVV doporučuje zvolit organizační jednotku, která nejlépe odpovídá umístění, povaze a velikosti Projektu a má s tímto Projektem přímou souvislost.

d) kapacita s využitím jiné metody či kombinace metod (**jiná metoda**).

Příjemce/partner je povinen zvolit si některou z výše uvedených metod výpočtu kapacity a tuto metodu je následně příjemce/partner povinen využívat po celou dobu trvání projektu a jeho udržitelnosti (s výjimkou případů, kdy využití původní metody není již z objektivních důvodů možné)²⁰.

Příjemce/partner je povinen v případě požadavku ŘO OP VVV, Evropské komise či auditních orgánů prokázat, že jím zvolená metoda a vymezení daného subjektu (relevant entity) jsou dostatečné pro účely posouzení splnění kritérií bodu 20 Rámce.

3.1. Výpočet kapacity dle podílu nákladů na hospodářské činnosti (nákladová metoda)

Podíl hospodářských činností na roční kapacitě je v rámci nákladové metody možno stanovit prostřednictvím podílu provozních nákladů na hospodářské činnosti na celkových upravených neinvestičních nákladech,²¹ daného subjektu (relevant entity)²² ve vykazovaném roce.

Příjemce stanoví náklady na hospodářské činnosti a celkové provozní náklady pro daný subjekt (relevant entity) v souladu s relevantními předpisy o účetnictví, s využitím údajů z výkazu zisku a ztráty daného subjektu (relevant entity), příp. příslušné analytické evidence.

V případě, že daný subjekt (relevant entity) tvoří hospodářské/nákladové středisko či více hospodářských/nákladových středisek, lze využít náklady za toto hospodářské/nákladové středisko či více dotčených středisek.

3.2. Výpočet kapacity dle podílu výnosů z hospodářské činnosti (výnosová metoda)

Podíl hospodářských činností na roční kapacitě je v rámci výnosové metody možno stanovit prostřednictvím podílu výnosů z hospodářské činnosti na celkových provozních výnosech, příp. celkových upravených neinvestičních výnosech,²³ daného subjektu (relevant entity)²⁴ ve vykazovaném roce.

Příjemce/partner stanoví výnosy z hospodářské činnosti a celkové upravené neinvestiční výnosy pro daný subjekt (relevant entity) v souladu s relevantními předpisy o účetnictví, s využitím údajů z výkazu zisku a ztráty daného subjektu (relevant entity), příp. příslušné analytické evidence.

V případě, že daný subjekt (relevant entity) tvoří hospodářské středisko či více hospodářských středisek, lze využít výnosy za toto hospodářské středisko či více dotčených středisek.

²⁰ Např. z důvodu aplikace nového monitorovacího systému, sjednocení metod výpočtu u jednotlivých projektů příjemce apod.

²¹ Úpravou se rozumí snížení celkových neinvestičních nákladů zejména o odpisy z majetku pořízeného z dotace nebo účelového daru (§ 38, odst. 10 vyhlášky č.504/2002 Sb.) a tvorbu fondů veřejných vysokých škol či veřejné výzkumné instituce, jakož i dalších relevantních nákladů, které nevyjadřují kapacitu výkonu daného subjektu (relevantní entity).

²² Daný subjekt (relevant entity) vymezí příjemce/partner v souladu s kap. 2.

²³ Úpravou se rozumí snížení celkových neinvestičních výnosů zejména o dotační odpisy a tvorbu fondů, jakož i dalších výnosů, které nevyjadřují kapacitu výkonu daného subjektu (relevant entity).

²⁴ Daný subjekt (relevant entity) vymezí příjemce v souladu s kap. 2.

3.3. Výpočet kapacity dle času využití zdrojů pro hospodářské činnosti (časová metoda)

Pro účely časové metody příjemce/partner zohlední časové využití veškerých relevantních vstupů spadajících do vymezení daného subjektu (relevant entity).²⁵

Z důvodu zjednodušení lze pro účely OP VVV využít **zjednodušený výpočet**, kdy jsou využity vstupy výslovně vyjmenované v bodě 20 Rámce, které jsou relevantní pro daný subjekt (relevant entity), a to: a) zařízení (přístroje), b) fixní kapitál (plochy) a c) pracovní síla (pracovníci).²⁶

Za relevantní vstupy jsou v případě časové metody považovány vstupy, které **existují** (pro variantu daného subjektu A a C) nebo byly **podpořeny** (varianta daného subjektu B)²⁷ **v roce, za nějž je vykazována kapacita hospodářských činností** dle této Metodiky. Vstupy se považují za existující v případě, že jsou ve vykazovaném roce součástí majetku (přístroje, plochy) nebo jsou součástí daného subjektu (např. pracovní místo vytvořené v souvislosti s Projektem či pracovní místo v příslušné organizační části příjemce).

Tabulka č. 1 – vstupy zahrnované do daného subjektu (relevant entity) u časové metody

Varianta	Způsobilost výdaje	Vstup	Realizace	Udržitelnost	Komentář
Varianta A	způsobilé	plochy	ano	ano	po dobu životnosti
		přístroje	ano	ano	po dobu životnosti
		pracovníci	ano	ano	po dobu trvání místa
	nezpůsobilé	plochy	ano	ano	po dobu životnosti
		přístroje	ano	ano	po dobu životnosti
		pracovníci	ano	ano	po dobu trvání místa
Varianta B	způsobilé	plochy	ano	ano	po dobu životnosti
		přístroje	ano	ano	po dobu životnosti
		pracovníci	ano	ne	po dobu realizace projektu
Varianta C	není relevantní	plochy	ano	ano	všechny plochy dan. subjektu
		přístroje	ano	ano	všechny přístroje dan. subjektu
		pracovníci	ano	ano	všichni pracovníci dan. subjektu

U jednotlivých sledovaných vstupů daného subjektu (relevant entity) je u této metody evidován čas využití pro hospodářské a nehospodářské činnosti, a to zejména prostřednictvím přístrojového deníku (zařízení), výkazu práce/podílu zdrojů pro krytí mzdových nákladů (pracovníci) nebo evidence ploch.

Pro jednotlivé skupiny vstupů je následně vypočtena dílčí kapacita s využitím váženého průměru zohledňujícím pořizovací cenu ve formě odpisu nebo výši nákladů jednotlivých vstupů.

²⁵ Konkrétní vstupy jsou zařazeny v souladu se zvoleným vymezením daného subjektu (relevant entity) a mohou se v jednotlivých případech lišit.

²⁶ Pro materiál a ostatní vstupy (např. energie, služby apod.) není využití časové metody možno aplikovat a proto se pro zjednodušený výpočet nevyužívají. Současně lze předpokládat, že podíl hospodářské činnosti na tyto vstupy je zpravidla možno odvodit od podílu využití přístrojů a pracovníků.

²⁷ Přístroje a plochy se u varianty B považují za podpořené po celou dobu jejich životnosti.

Výpočet dílčí kapacity vstupů

Dílčí kapacita vstupů se vypočte následovně:

a) Zařízení (přístroje)

Příjemce/partner stanoví na základě údajů z přístrojového deníku pro každý sledovaný přístroj podíl hospodářské činnosti na jeho celkové využitelné kapacitě,²⁸ příp. celkové době využití²⁹ a tímto podílem vynásobí roční odpis (příp. hypotetický odpis)³⁰ daného sledovaného přístroje. Podíl hospodářských činností sledovaných přístrojů bude stanoven jako podíl odpisů na hospodářské činnosti na celkových odpisech sledovaných přístrojů.

b) Fixní kapitál (plochy)

ŘO OP VVV rozlišuje 2 základní způsoby využití ploch pro hospodářské činnosti, a to (1) pronájem prostor externím subjektům (pronájem) a (2) využití prostor pro vlastní hospodářskou činnost příjemce/partnera (např. smluvní výzkum, služby podnikům). Oba uvedené způsoby využití by měly být zohledněny při výpočtu podílu hospodářské činnosti, která se eviduje pro jednotlivé plochy, které jsou/mohou být využity k hospodářské činnosti.³¹

Příjemce/partner stanoví podíl hospodářské činnosti ploch pronajímaných externím subjektům na základě údajů z výkazů jednotlivých sledovaných ploch.

Pro plochy využívané pro vlastní činnost příjemce/partnera lze podíl hospodářské činnosti ploch stanovit prostřednictvím podílu hospodářských činností přístrojů a/nebo pracovníků, využívajících dané plochy. Alternativně lze podíl hospodářské činnosti pro plochy využívané pro vlastní činnost příjemce/partnera stanovit na základě podílu provozních nákladů hospodářské činnosti na celkových provozních nákladech podle údajů z účetnictví.³²

Zjištěným podílem hospodářské činnosti příjemce/partnera vynásobí roční odpis (příp. hypotetický odpis) daných sledovaných ploch. Podíl hospodářských činností sledovaných ploch bude stanoven jako podíl odpisů na hospodářské činnosti na celkových odpisech sledovaných ploch.

c) Pracovní síla (zaměstnanci)

Příjemce/partner stanoví na základě údajů z výkazů práce pro každého sledovaného pracovníka podíl hospodářské činnosti na jeho celkové využitelné kapacitě³³ a tímto podílem

²⁸ Celková využitelná kapacita přístroje představuje výkon přístroje vynásobený příslušným využitelným časovým fondem (využitelný časový fond = počet pracovních dnů očištěný o prostoje přístroje, který je vynásobený počtem hodin). V případě přístrojů, u nichž je kapacita dána maximálním počtem produktů/služeb, může být celková využitelná kapacita přístroje stanovena jako očištěný počet pracovních dnů vynásobený maximálním denním počtem produktů/služeb. Využitelný časový fond musí odpovídat směnnému provozu u příjemce, musí zohledňovat obvyklou dobu využití přístroje, charakter práce na daném přístroji a celkovou maximální životnost přístroje.

²⁹ Celkovou dobou využití se rozumí součet celkové doby skutečného využití přístroje pro hospodářské i nehospodářské činnosti v daném roce.

³⁰ Příjemci, kteří v souladu s účetními předpisy neuplatňují odpisy na majetek pořízený z dotace stanoví hypotetický odpis, který by příjemce uplatnil v případě, že by na pořízený majetek nebyla poskytnuta dotace z veřejných prostředků.

³¹ Za sledované plochy se naopak zpravidla nepovažují plochy a místnosti, v nichž není nebo nemůže být, vykonávána hospodářská či nehospodářská činnost jako jsou např. chodby a schodiště, toalety, úklidové místnosti, výtahy apod.

³² Podíl se může stanovit v závislosti na dostupnosti dat na úrovni hospodářského/nákladového střediska (které využívá dané plochy), na úrovni daného subjektu (pokud využívá plochy více hospodářských středisek a nelze je jednoznačně přiřadit), příp. v odůvodněných případech na úrovni příjemce/partnera.

³³ Celková využitelná kapacita pracovníka je dána celkovým počtem odpracovaných hodin pracovníka v pracovním úvazku,

vynásobí roční mzdové náklady daného pracovníka. Podíl hospodářských činností sledovaných pracovníků bude stanoven jako podíl mzdových nákladů na hospodářské činnosti na celkových mzdových nákladech sledovaných pracovníků.

Alternativně je možno stanovit podíl hospodářské činnosti pracovníků na základě zdrojů krytí mzdových nákladů, a to jako podílu mzdových nákladů krytých z hospodářské činnosti na celkových mzdových nákladech.³⁴

Výpočet celkové kapacity

Celková roční kapacita se vypočte jako podíl součtu nákladů na hospodářské činnosti dílčích kapacit (tj. ročních odpisů [přístroje a plochy] a mzdových nákladů [zaměstnanci] na hospodářské činnosti) na součtu celkových nákladů na činnosti dílčích kapacit (tj. celkových ročních odpisů a celkových mzdových nákladů).

3.4. Výpočet kapacity s využitím jiné metody, či kombinace metod (jiná metoda)

Příjemce/partner může pro stanovení podílu hospodářských činností na roční kapacitě daného subjektu (relevant entity) využít rovněž jinou metodu, příp. kombinace metod (dále též „jiná metoda“, která bude dostatečná pro prokázání kvantitativních a kvalitativních kritérií stanovených v bodě 20 Rámce.

Za jinou metodu jsou dále považovány veškeré metody, které se odlišují od metod uvedených v kapitole 3.1 až 3.3.³⁵

Příjemce/partner je povinen jinou metodu podrobně popsat společně s uvedením důvodů pro její využití a je povinen ji projednat s ŘO OP VVV za účelem ověření její dostatečnosti pro prokázání kritérií bodu 20 Rámce. ŘO OP VVV si vyhrazuje právo neakceptovat jinou metodu, která před jejím prvním použitím nebyla projednána s ŘO OP VVV. Příjemce/partner je v takovém případě povinen použít některou z metod uvedených v kapitole 3.1 až 3.3.

3.5. Výpočet kapacity u partnerů projektu

Vzhledem ke skutečnosti, že příjemce a partner jsou odlišné právní subjekty, které mohou mít různou právní formu i rozdílné způsoby evidence hospodářské činnosti, je umožněno, aby si partner samostatně zvolil některou z metod výpočtu v souladu s kapitolami 3.1 až 3.4. Tímto není dotčena možnost příjemce vykazovat kapacitu daného subjektu (relevant entity) za celý projekt, tj. včetně partnerů.

který spadá do příjemcem zvolené definice daného subjektu (relevant entity).

³⁴ V případě využití mzdových zdrojů je nezbytné zajistit, že v rámci hlavního (nehospodářského) pracovního poměru pracovníci nevykonávají žádné hospodářské činnosti. Příjemce může tuto skutečnost prokázat zejména příslušnými vnitřními předpisy, popisem pracovní činnosti apod.

³⁵ Jedná se např. o případy, kdy je prokazována kapacita pouze za část podpořených vstupů (např. pouze za přístroje, a nikoliv za budovy) či případy, kdy je kapacita prokazována skrze odpracovaný čas pracovníků daného subjektu (relevant entity).

Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV		
Číslo vydání: 3	Datum účinnosti: 1. 7. 2020	Stránka 12 z 15

4. Doporučení ŘO OP VVV

Příjemce/partner je v souladu s Rozhodnutím povinen mít oddělené hospodářské a nehospodářské činnosti. Vedle účetního oddělení činností může příjemce/partner např. využít rovněž níže uvedených nástrojů:

A) Vedení přístrojových deníků

- pro všechny přístroje pořízené z prostředků OP VVV s pořizovací cenou nad 5 mil. Kč a zároveň
- pro přístroje s nižší pořizovací cenou, a to tak, aby přístrojové deníky byly vedeny pro přístroje s nejvyšší pořizovací cenou, které v součtu tvoří min. 70 % pořizovací ceny³⁶ všech přístrojů pořízených z prostředků OP VVV v rámci daného projektu.

Příjemce/partner, který si zvolil časovou metodu, by měl vést přístrojové deníky v odpovídajícím poměru (70 % pořizovací ceny) pro všechny přístroje spadající do jím zvoleného vymezení daného subjektu (relevant entity).

V případě přístrojů, které tvoří jeden související celek (modul či funkční celek) a nemohou být využívány samostatně, je možné tyto přístroje spojit a vést pro ně společný přístrojový deník.

V rámci přístrojových deníků by měl být vymezen čas,³⁷ v němž byl daný přístroj využit, a rozlišení, zda se jedná o hospodářskou či nehospodářskou činnost, včetně uvedení identifikačního znaku, názvu a stručného popisu dané zakázky/činnosti a uvedení osoby využívající daný přístroj.

V případě, že je přístroj využíván pouze pro nehospodářské činnosti, přístrojový deník není nutno vést, nicméně příjemce by měl být schopen výhradní nehospodářské využití daného přístroje prokázat.³⁸

B) Vedení evidence využití jednotlivých ploch (místností) podpořených z prostředků OP VVV prostřednictvím deníku, v němž bude u každé sledované plochy (místnosti)³⁹ uveden čas a účel využití, rozlišení, zda se jedná o hospodářskou či nehospodářskou činnost, včetně identifikačního znaku, názvu a stručného popisu dané zakázky/činnosti a osoby využívající danou plochu (místnost).

Příjemce/partner, který si zvolil časovou metodu by měl vést deníky pro všechny relevantní plochy (místnosti) spadající do vymezení daného subjektu (relevant entity).

³⁶ Viz Rozhodnutí Evropské komise C-24/2005 o státní podpoře, kterou Francie poskytla Státní laboratoři pro metrologii a zkušebnictví (Laboratoire national de métrologie et d'essais, bod 111: *Komise se domnívá, že provedený sběr informací, který představoval 70 % hodnoty zařízení a vybavení LNE a na jehož základě byl stanoven poměr zaúčtování 44/56, je uspokojivý. Využití tohoto celkového poměru rozdělení v případě nejnákladnějšího vybavení může být rozšířeno i na vybavení méně nákladné, které je doplňkem těžkých zařízení.*

³⁷ Případně uvedení jiné jednotky výkonu přístroje.

³⁸ Tímto není dotčena případná povinnost vedení přístrojového deníku pro účely prokázání způsobilých výdajů projektu v OP VVV.

³⁹ Dle ŘO OP VVV se za sledované plochy považují plochy a místnosti, které jsou, příp. mohou být, využívány pro hospodářskou/nehospodářskou činnost. Pro hospodářskou činnost mohou být využity zejména laboratoře, administrativní místnosti a kanceláře, učebny a konferenční místnosti, skladiště apod. Za sledované plochy se naopak zpravidla nepovažují plochy a místnosti, v nichž není, nebo nemůže být, vykonávána hospodářská či nehospodářská činnost jako jsou např. chodby a schodiště, toalety, úklidové místnosti, výtahy apod.

Deník není potřeba vést pro plochy (místnosti), které jsou plně využívány pouze příjemcem/partnerem a nejsou poskytovány jiným uživatelům.

C) Příjemce/partner, který si zvolil časovou metodu, by měl vést evidenci pracovní doby prostřednictvím výkazu práce, z něhož bude jednoznačně možné určit dobu, po níž konkrétní zaměstnanec daného subjektu (relevant entity) vykonával hospodářské a nehospodářské činnosti, včetně uvedení identifikačního znaku, názvu a stručného popisu dané zakázky/činnosti.⁴⁰

Výkaz práce není nutno vést v případě, kdy příjemce nevyužívá časovou metodu výpočtu kapacity.⁴¹

Příjemce/partner může zvolit vedle výše uvedených deníků (přístroje, plochy) a evidence pracovní doby i jiná řešení, z nichž bude prokazatelné využití času daného vstupu pro konkrétní hospodářské činnosti a která budou splňovat výše uvedené požadavky. Příjemce/partner může využít např. automatickou elektronickou evidenci činností prostřednictvím informačního systému (čipové karty apod.), příp. jiné řešení, které bude zohledňovat specifický charakter jednotlivých výzkumných infrastruktur.

ŘO OP VVV doporučuje jednoznačně identifikovat vykonávané činnosti, tj. např. konkrétní zakázky smluvního výzkumu, a to prostřednictvím zvláštního identifikačního znaku. Tento identifikační znak je doporučeno využívat pro danou zakázku/činnost ve všech typech výkazů (tj. zejména přístrojových denících, denících ploch, výkazech práce) i v účetních dokladech (např. cenové kalkulace, faktury apod.). Jednoznačnou identifikaci prostřednictvím identifikačního znaku je vhodné uvádět u všech hospodářských i nehospodářských činností příjemce/partnera.

5. Předkládání výpočtu

Příjemce je povinen předložit ŘO OP VVV výpočet podílu hospodářské činnosti na celkové kapacitě daného subjektu (relevant entity) za uplynulý kalendářní (hospodářský) rok, a to nejpozději do 31. 7. následujícího kalendářního roku. Výpočet celkové kapacity příjemce předkládá jako přílohu Zprávy o realizaci/udržitelnosti Projektu s názvem „Přehled hospodářského využití podpořených kapacit“.

Doporučené vzory přístrojového deníku, deníku plochy, pracovního výkazu a Přehled hospodářského využití podpořených kapacit jsou umístěny na internetových stránkách OP VVV.

V případě projektů, které zahrnují rovněž partnery, předkládá každý partner projektu prostřednictvím příjemce samostatný formulář Přehled hospodářského využití podpořených kapacit. Tato povinnost se týká pouze partnerů s finančním příspěvkem, kterým byla poskytnuta podpora mimo režim veřejné podpory na nehospodářské činnosti v souladu s kapitolou 2.1.1 Rámce. Samostatný Přehled hospodářského využití podpořených kapacit

⁴⁰ Dle zkušeností ŘO OP VVV není zpravidla pouhé rozlišení výkazu na činnosti vztahující se k projektu a mimo projekt dostatečné. Výkaz práce by měl umožnit jednoznačně rozlišit v rámci projektu hospodářské a nehospodářské činnosti.

⁴¹ Tímto není dotčena případná povinnost vedení výkazu práce pro účely prokázání způsobilých výdajů projektu v OP VVV.

Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV		
Číslo vydání: 3	Datum účinnosti: 1. 7. 2020	Stránka 14 z 15

partnera se nepředkládá v případě, kdy příjemce předkládá výpočet podílu za celý projekt včetně partnerů a v případě splnění podmínky v kapitole 6 Metodiky.

6. Výjimky z předkládání výpočtu

Výpočet podílu hospodářské činnosti a ověření plnění podmínek bodu 20 Rámce se týká pouze projektu, u něhož v daném subjektu (relevant entity) ve vykazovaném roce:

- existuje dlouhodobý majetek (přístroje a plochy), který byl podpořen z tohoto projektu OP VVV a který doposud nebyl plně odepsán⁴² či vyřazen z majetku, a/nebo
- existují pracovní místa, která byla ve vykazovaném roce podpořena z tohoto projektu OP VVV.

Příjemce/partner projektu, u něhož v daném subjektu (relevant entity) ve vykazovaném roce neexistuje dlouhodobý majetek podpořený z tohoto projektu OP VVV a/nebo pracovní místa podpořená z tohoto projektu OP VVV, sdělí uvedenou skutečnost ŘO OP VVV prostřednictvím Přehledu hospodářského využití podpořených kapacit⁴³ a není povinen předkládat výpočet podílu hospodářské činnosti. V případě, kdy jsou splněny podmínky vynětí i v dalších letech následujících po předložení informace o naplnění výjimky z předkládání výpočtu (např. z důvodu ukončení realizace projektu), postačuje sdělení odkazu na tuto informaci o naplnění výjimky a není potřeba zasílat Přehled hospodářského využití podpořených kapacit.

7. Vykazování hospodářských činností dle bodu 207 Sdělení Komise o pojmu státní podpora

V případě projektů, jimž je podpora poskytována v režimu mimo veřejnou podporu v souladu s bodem 207 Sdělení o pojmu státní podpora a u nichž ŘO OP VVV výslovně stanoví povinnost vykazování hospodářských činností, se uplatní kapitoly 2 - 6 Metodiky obdobně.

⁴² U příjemců, kteří v souladu s účetními předpisy neuplatňují odpisy na majetek pořízený z dotace, se uplatní doba, po kterou by příjemce odepisoval majetek v případě, že by na tento pořízený majetek nebyla poskytnuta dotace z veřejných prostředků.

⁴³ V posledním řádku části 1 Přehledu příjemce/partner zaškrtně možnost „ne“ a opatří Přehled datem a podpisem příslušné osoby oprávněné k jeho podpisu. Zbývající části Přehledu v takovém případě není nutné vyplňovat.

Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory v rámci OP VVV		
Číslo vydání: 3	Datum účinnosti: 1. 7. 2020	Stránka 15 z 15